

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת לך לך

• דברי בינה •

לג' ברכות הללו". מבואר שהשי"ת הבטיח לאברהם שילך מארצו ויקבל כל טוב, בנים, ממון, ועוד כל מילי דמיטב.

וקשה מה ניסיון הוא זה, שמקבל כל טוב בעבורו. ויותר קשה למה באמת הבטיח לו השי"ת כל הטובה הזאת, הרי כבר עבר כמה וכמה ניסיונות ולא הוצרך לכל זה, כמו בעקידה, וכשעבר באש באור כשדים, וכן כאשר הלך למלחמה להציל את לוט שבדרך הטבע לא היה מנצח אותם. ועשה תמיד במסירות נפש לקדש שם שמים, ולא קיבל על זה כלום. מדוע אם כן כאן הבטיחו דברים הרבה.

ונראה לומר, שזה עצמו היה הניסיון של אברהם אבינו ע"ה, שעל אף שהבטיח לו הקב"ה כל טוב, היה צריך לעשות את הפעולה אך ורק כי נצטווה לזה, ולא לחשוב על טובת ההנאה שיצמח לו מזה. והוא ניסיון קשה מאוד, כמו שאמר החתם סופר שיותר קל לו לאדם לצום לשם שמים מלאכול לשם שמים. כיון שבאכילה יש את ההנאה מן המאכל, ולאכול אותו רק לשם שמים זה קשה מאוד. ומכוחו הגדול של אברהם אבינו שעמד בניסיון זה, נתן לבניו לדורות עולם כוחות שיוכלו לעמוד בניסיונות שכאלה.

הילולות רבו"ק, פ"ר לך תשפ"ב (תמצית הדברים)

לך לך מארצך וגו' ומבית אביך אל הארץ אשר אראך. (יב א)

שזה הוא לימוד לאדם שיהיה סור מרע, וממילא יהיה זוכה לעשה טוב, שיעסוק תמיד בתיקון המדות, ואל תאמין בעצמך [אבות ב ד], וממילא תבוא לתכלית השלימות. וזהו שנאמר [משלי טו כד] "אורח חיים למעלה למשכיל [למען סור משאול מטה]" וגו'. אף על פי שתבא לאורח חיים למעלה, אף על פי כן תסתכל תמיד 'למען סור משאול'. וזה "לך" שתמיד תלך, "לך", דהיינו, שהוא "מארצך", מהארציות שלך, "ומבית אביך", ואז ממילא תבא "אל הארץ אשר אראך".

עמוד סא

• מבשר טוב •

ויאמר ה' אל אברהם לך לך. (יב א)
וברשי"י: לך, להנאתך ולטובתך, ושם אעשך לגוי גדול, כאן אי אתה זוכה לבנים, ועוד שאודיע טבעך בעולם.

ובפסוק שלאחר זה "ואעשך לגוי גדול, ואברכך, ואגדלה שמך, והיה ברכה", מפרש רש"י: "לפי שהדרך גורמת לג' דברים, ממעטת פריה ורביה, וממעטת את הממון, וממעטת את השם, לכך הוצרך

• תולדות אדם •

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' (יב ד)
היינו, אף לאחר שנסתלק מאתו הדיבור,
 מכל מקום הלך כל הדרך
 בהתלהבות שהיה לו בעת דיבר ה' אליו.
 ולזה הכוונה אמר כאשר "דיבר אליו ה'",
 היינו שכמו כן הלך כל הדרך, כמו שהיה לו
 המוחין בעת שדבר אתו השם יתברך.
 עמוד ט

• חלקת יהושע •

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' (יב ד)
להבין, על פי אמרי קדש א"ז וצללה"ה
 מאסטרוע בשם א"ז וצללה"ה
 מלענטשנע, 'וימל אברהם את יצחק בנו בן
 שמונת ימים', [ומה הלשון שמונת ימים,
 היה לו לומר 'שמונה ימים'. אך נראה הענין
 הוא שאברהם אבינו ע"ה היה משתוקק
 למצוה זו כל שמונה ימים, מתי יבוא לידי
 ואקיימנה, שהיה מצפה כל השמונת ימים
 ולילות לקיים המצוה הזאת, לזאת כתיב
 שמונת ימים, כי] מחמת השתוקקות, מעלה
 עליו הכתוב כאילו קיים המצוה כל שמונת
 ימים. [וכו'].

וזה "וילך אברהם כאשר דבר אליו ה'",
 כאשר שמע דיבורו של השי"ת התלהב
 לבו לקיים דבר ה' בחשק כזה, אף שהיה
 עוד מחוסר זמן לקיים מצות הליכה, מעלה
 עליו הכתוב כאילו קיים תיכף מצות השי"ת.
 וזה "וילך אברם כאשר דבר אליו ה'", עוד
 קודם שהלך, תיכף בזמן ששמע, כאילו קיים
 כבר המצוה אכיה"ר.

דף טו:

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך. (יב א)
צוה עליו השי"ת, 'לך לך מארצך
 וממולדתך ומבית אביך', דהיינו, 'לך
 לך' מתקון המדות בשכלך, רק מה שמראים
 לך. כדברי נעים זמירות ישראל "אם לא
 שיויתי ודוממתי נפשי כגמול עלי אמו"
 [תהלים קלא ב], שהוא אין לו שום שכל עצמי,
 רק מה שאמו מראה לו. לכן קיים מיד צווי
 הקב"ה "וילך אברם כאשר דבר אליו ה'"
 [בראשית יב ד], היינו, שבטל את כל הנהגותיו
 שכלו ודעתו, ולא ידע מאומה רק "כאשר
 דבר אליו ה'", ולא בשכל עצמו. לכן
 פירש"י, לא גילה לו הארץ, כי רצונו יתברך
 היה, שלא יהיה לו שום שכל ורצון
 בעבודתו יתברך, רק מה שמראים לו.
 עמוד יד

• חלקת יהושע •

והיה ברכה. (יב ב)
וברש"י "בך חותמין - מגן אברהם",
 שיגן על תפילות ישראל כי
 אברהם עודנו עומד, שעומד עד היום
 ומתפלל.

מאמרים עמ' רה

וגם מהנכון לכוון ובכרחה ראשונה בתפלת
 שמונה עשרה] פירוש **החידושי הר"ם**
 וצללה"ה: "מגן אברהם" שהשי"ת מגיין על
 נקודה הפנימית של איש ישראל שלא
 יתקלקל לגמרי ח"ו ויוכל לשוב אליו ית' בכל
 עת וזמן.

שם עמ' רל

• תולדות אדם •

ויעבור אברם בארץ. (יב ו)

אפשר לומר, שאברהם אבינו עליו השלום הלך בכל מדותיו וראה שאין מדה גדולה מזו, רק לאחוז במדת השפלות. כמו שאמר [להלן יח יז] "ואנכי עפר ואפר". וזו "ויעבור אברם בארץ", היינו על ידי מדות שפלות להיות כמו ה'ארץ', אין לך מדה טובה ממנה.

עמוד ט

• ישועות אברהם •

חיתה נפשי בגללך. (יב יג)

ופירש רש"י: יתנו לי מתנות.

כי באמת יש לדקדק לאיזה צורך היה צריך לזה, הלא הקב"ה הבטיח לו "אברכך בממון", והיה ביכולתו ליתן לאברהם אבינו ע"ה מן השמים אוצרות וסגולות מלכים. **אך** אברהם אבינו ע"ה חפץ שיגיע לו

מעשי הצדיקים

וַיֹּאמֶר אֵל שְׂרֵי אֲשֶׁתוֹ הִנֵּה נָא יִדְעָתִי כִּי אִשָּׁה יִפֶּת מַרְאֶה אֶת. (יב יא)

"ואף היצר הרע היה בידו [-של אברהם אבינו ע"ה], כמאמרם ז"ל שניתן לו החמישה איברים גם כן שישלוט בהם. שלא היה שומע ורואה מה שלא היה צריך לעבדות השם. כמו שראיתי זה בעיני מכ"ק רבי שלמה לייב אדמו"ר דק"ק לענטשנע. "הצדיק הנ"ל לא שח שיחה בטילה ולא ראה שום דבר טמא מעולם. ומעולם לא הסתכל בצורתא דזווא [-בצורת מטבע], ואזניו לא שמעו שום דבר שיחה בטילה. ומכל שכן דברים האסורים חס ושלום. ולא פשט ידיו לדבר הרשות מעודו, גם מעודו לא החזיק בבית יד שלו שום מטבע מעולם. גם על מעות לא הקפיד. גם בדידיה [-באשתו] לא הסתכל, רק על בתו הקטנה פחותה מבת שבע שנים. כל זה ראו ותמהו על קדושתו ופרישותו. (רמתיים צופים לרבי שמואל משינאווא, תלמיד רבינו)

אור יקרות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

וַיִּרְדֵּף עַד דָּן - על האדם לרדוף אחרי המידה הטובה לדון את האדם לכף זכות.

(דברי בינה)

לעולליהם". רק חפץ שיהיה אצלם בבחינת מתנה כנ"ל.

עמוד ס

• מבשר טוב •

אל נא תהי מריבה בינינו כו' הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי. (יג ח) **דלפעמים** הריחוק טוב מהקירוב, בשעה שהקירוב יגרום להיפך תכלית הנרצה מן הקירוב - לפירוד הלכבות, והריחוק ישכין שלום ושלוה באהלינו. כמו שמצינו גבי אברהם אבינו עליו השלום עם לוט, שאמר לו "אל נא תהי מריבה בינינו כו' הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי". ולהלן [פסוק יב] "ויפרדו איש מעל אחיו". וכתב בעל הטורים: ויפרדו איש מעל אחיו אברם. סופי תיבות: שלום. לומר לך כדי לעשות שלום נתפרדו.

והרי אברהם אבינו עליו השלום עמוד החסד, שכל ימיו היה מקרב הבריות בתכלית הקירוב, ומה גם לוט שהיה בן אחיו ממשפחתו, ובכל זאת במקום המחלוקת ריחקו מעמו, לפי שבענין זה הריחוק הוא הקירוב האמיתי. נמצא אם כי מעלת השלום גדולה עד מאוד, בכל זאת יש לפעמים להרחיק זה אשר כל מגמתו להבעיר תבערת אש המחלוקת, והוא כים נגרש השקט לא יוכל, וזה דווקא מפני השלום, כי באם לא יפרד מעמו לא תנוח אש המחלוקת לעולם,

כי לא בשלום יחפוץ, כי דברי נרגן כמתלהמים.

בין אדם לחבירו עמ' ד

• תורת הרה"ק מלענטשנא •

ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם. (טו יג)

היה הקב"ה מראה לו כל ארבע הגליות עד עת הקץ במהרה. [וכו'].

אמר לו הקדוש ברוך הוא "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך". והאופנים הכתובים בגר לא כתיב כאן רק במקום אחר כמו 'וגר לא תלחץ' [שמות כג ט]. 'וגר לא תונה' [שמות כב כ]. 'ואהבתם את הגר' [דברים י יט]. וכמה אזהרות יש בתורה על הגר כנודע. היוצא מזה שאברהם אבינו עליו השלום לא קיבל מתנה זו שנהיה גרים, רק באופן שאם יקיימו בנו 'ואהבתם את הגר' וכדומה, אז המתנה מתנה. ובאם לאו למפרע לא נתן הקדוש ברוך הוא מתנה זו, וגם אברהם אבינו עליו השלום לא קיבל רק על האופנים שיקיימו בנו כמו שכתוב בגר.

ובזה סרה קושיות הקדמונים מה שהקשו מפני מה הכה הקדוש ברוך הוא לפרעה וחילו וכדומה, הלא הוא גזר שנרד למצרים ושנהיה תחת ידם. אך כפי הנ"ל נכון למאוד. כיון שלא קיימו בנו האופנים הכתובים בגר כנ"ל, ואדרכה שהם לוחצין ודוחקים אותנו ממילא בטלה טענתם נגדנו.

עמוד כב

הפצת הגליון השבוע - פדשת לך לך

לזכות החתן הר' אברהם משה ווארנקליין הי"ד

והכלה בת הרה"ח ר' יעקב משה הכהן עוקרמן שליט"א

זכות רבוה"ק ודברי תורתיהם יעמוד שהזיווג יעלה יפה, ויזכו לדורות ישרים מבורכים בורא עולם בקנין השלם זה הבנין